30/05/2023

“Σαν τα τρελά πουλιά” – Του Μητροπολίτη Σουηδία Κλεόπα

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

Θα ᾽μουν, δε θα ᾽μουν 12 χρονών, όταν η δασκάλα της έκτης δημοτικού ζήτησε απ᾽ όλα τα παιδιά της τάξης, να κάνουμε ένα project. Να πάρουμε, μας είπε, ο καθένας μας συνέντευξη από ένα διαπρεπή και καταξιωμένο συμπολίτη μας.

Αμέσως σκέφτηκα την κ. Μαρία Ιορδανίδου, τη δημοφιλή συγγραφέα, η οποία έμενε κοντά στο σπίτι μας, στη Νέα Σμύρνη των Αθηνών.

Τότε έπαιζε στην τηλεόραση η τηλεοπτική σειρά “Λωξάντρα”, βασισμένη στο ομώνυμο μυθιστόρημα της χαρισματικής συγγραφέως. Πρόκειται για την ιστορία της Πολίτισσας γιαγιάς της Λωξάντρας, από το γάμο της ως τα γεράματά της,

καθώς και τα έθιμα και τη ζωή της Πολίτικης Ρωμιοσύνης, στα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ου αιώνα.

Τηλεφώνησα στην κ. Ιορδανίδου κι αμέσως δέχτηκε να την επισκεφθώ, για την ιντερβίωση.

Πήρα λίγα λουλούδια, ετοίμασα ένα σύντομο ερωτηματολόγιο, με μια φωτογραφική μηχανή κι ένα κασετόφωνο ανά χείρας και πήγα στην πολυκατοικία που έμενε.
Μου μίλησε για τα βιβλία της, "Λωξάντρα", "Διακοπές στον Καύκασο" και "Σαν τα τρελά πουλιά".

Οι γονείς μου μου έκαναν δώρο τα βιβλία αυτά, τα οποία διάβασα απνευστί το ίδιο καλοκαίρι. Με συγκίνησε ιδιαίτερα το τελευταίο βιβλίο, με τη ζωή της συγγραφέως στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου και την προσφυγιά που ακολούθησε στην Αθήνα.

"Σαν τα τρελά πουλιά" είναι η χαρακτηριστική φράση, με την οποία αρχίζει το βιβλίο και επαναλαμβάνεται τακτικά, στοχεύοντας στα σημαντικότερα ιστορικά γεγονότα της εποχής εκείνης.
Σαν τα τρελά πουλιά κι οι απόστολοι, τη γενέθλιο ημέρα της Εκκλησίας, την Πεντηκοστή, εκστατικοί, θαρραλέοι, ανδρείοι, εφοδιασμένοι με τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος, όργωσαν στην κυριολεξία τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, ως διαφωτιστές και σταυροφόροι οι ίδιοι του μηνύματος της Αναστάσεως.

Οικουμενικό το μήνυμα "πορευθέντες", προς "πάντα τά ἔθνη", χωρίς διάκριση, χωρίς φραγμούς, χωρίς όρια και στεγανά, αφού η αγάπη όρια δε γνωρίζει.

Η θυσία του Θεανθρώπου γίνεται τρόπαιο και σημαία των αποστόλων, πενήντα μέρες μετά την Ανάστασή Του, όπου "ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδόν ἐπί τό αὐτό".

Κατήλθε το Άγιο Πνεύμα, "ἐπλήρωσε τόν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι" και στάθηκε "ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν", για να επισημάνει το κατ᾽ εξοχήν υποκειμενικό σωτηριολογικό γεγονός ως προσωπική πνευματική κατάκτηση.

Οι Εβραίοι γιόρταζαν την Πεντηκοστή, δηλαδή τις πενήντα ημέρες μετά τη διάβαση της Ερυθράς Θάλασσας, σε ανάμνηση των πενήντα ημερών που νήστεψε ο Μωϋσής και παρέλαβε τις Δέκα Εντολές.

Την ήμερα εκείνη της Πεντηκοστής ήλθε το Άγιο Πνεύμα στους αποστόλους, που ήταν συγκεντρωμένοι στο υπερώο, σε σχήμα πύρινων γλωσσών, και τότε "ἤρξαντο

λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις”. Ο κάθε απόστολος καταλάβαινε και μιλούσε τη γλώσσα του έθνους, που θα χρησιμοποιούσε για τη διδασκαλία και την κατήχηση του συγκεκριμένου λαού.

Στην εποχή της Πυργοποιίας, στη Βαβέλ, το Άγιο Πνεύμα χώρισε όλους εκείνους πού είχαν μία γλώσσα και τους οδήγησε στη σύγχυση, με τις πολλές γλώσσες.

Την Πεντηκοστή, όμως, τους αποστόλους που μιλούσαν μία γλώσσα, ο Παράκλητος τους έδωσε τη δυνατότητα, να γνωρίζουν πολλές γλώσσες, για να μπορέσουν, να συγκεντρώσουν όλους εκείνους, που, με το χωρισμό των γλωσσών στη Βαβέλ, σκορπίστηκαν στα πέρατα της οικουμένης.

“Ὁ Θεός ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον ἐστί”, γι᾽ αυτό κι οι γλώσσες ήταν πύρινες και φάνηκαν χωριστά στον κάθε απόστολο, για να δειχθούν και να μοιραστούν έτσι τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος.

Ήχος, άνεμος και φωτιά το Άγιο Πνεύμα. Αύρα λεπτή και γαλήνια, που δροσίζει, παρηγορεί, ανακουφίζει και καθαρίζει την καρδιά, τη φωτίζει με την αληθινή γνώση του μυστηρίου του Θεού, που αποκαλύπτεται και κατανοείται, και τη θερμαίνει με την αληθινή αγάπη του Θεού.

Άλλοτε, όμως, ως “πνοή βιαῖα”, δηλαδή ισχυρός και ορμητικός άνεμος, συσσεισμός, που συντρίβει την αμετανοησία και την πώρωση και κατακαίει την αμαρτία και γίνεται πρόξενος και πρόδρομος της δωρεάς του Παρακλήτου.

“Ὁ μὲν Παράκλητος παρίσταται ἀοράτως, ὁ δὲ Κύριος καὶ βλέπεται καὶ στὴν ἀφὴ προσφέρεται μὲ τὰ φρικτὰ μυστήρια”, διδάσκει ο άγιος Νικόλαος Καβάσιλας.
Σύμφωνα με τον άγιο Νικόλαο Βελιμίροβιτς, “τὸ Ἅγιο Πνεῦμα δὲν εἶναι σὰν τό βίαιο ἄνθρωπο, ποὺ μπαίνει ἀπρόσκλητα στὸ ξένο σπίτι. Μπαίνει μόνο στὰ σπίτια ποὺ ἔχουν θελληματικὰ καὶ πρόθυμα τὴν πόρτα τους ἀνοιχτή, ἐκεῖ ποὺ τὸ λογαριάζουν ὡς κάτι τὸ ἀγαπητό, σὰν ἕναν ἐπισκέπτη ποὺ τὸν περιμένουν ἀπὸ καιρό. Οἱ ἀπόστολοι τὸ περίμεναν μὲ ἔντονη ἐπιθυμία. Καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα κατέβηκε σὲ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἔκανε κατοικητήριό Του.”

Είναι η ίδια “ἡ θεία χάρις, ἡ πάντοτε τά ἀσθενῆ θεραπεύουσα καί τά ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα”.

Ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, ερμηνεύοντας το λόγο για τον οποίο ο Παράκλητος εμφανίστηκε σε σχήμα πυρίνων γλωσσών, λέγει: “γιὰ τὴν διπλότητα τῆς ἐνέργειας τοῦ κηρύγματος τῶν Ἀποστόλων· διότι μπορεῖ συγχρόνως νὰ εὐεργετεῖ καὶ νὰ τιμωρεῖ, καί, ὅπως τὸ πῦρ ἔχει τὴν ἰδιότητα καὶ νὰ φωτίζει καὶ νὰ φλογίζει, ἔτσι καὶ ὁ λόγος τῆς κατὰ Χριστὸν διδασκαλίας, τοὺς μὲν ὑπακούοντας φωτίζει, τούς

δὲ ἀπειθοῦντας παραδίδει τελικῶς σὲ πῦρ”.

Παράξενο και πρωτόγνωρο θέαμα η γλωσσολαλία, γι᾽ αυτούς πού συγκεντρώθηκαν τότε και νόμιζαν, ότι οι μαθητές του Χριστού ήταν μεθυσμένοι.
Ο απόστολος Πέτρος, όμως, τους εξήγησε ότι αυτό πού συνέβη ήταν εκπλήρωση της προφητείας του Προφήτου Ιωήλ, με αποτέλεσμα, την ημέρα εκείνη “ψυχαί τρισχίλιαι” να γίνουν χριστιανοί, ομόψυχοι και ομόζηλοι των αγίων μαθητών, “προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν Ἀποστόλων καί ταῖς προσευχαῖς καί τῇ κοινωνίᾳ καί τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου”.

Έτσι, ιδρύθηκε και συγκροτήθηκε το “Μυστικό Σῶμα” του Χριστού, η Εκκλησία Του κι επαληθεύθηκε ο λόγος, ότι “οὐδείς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μή ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ”.
Η “ἐπιδημία” του Παρακλήτου μας “ὁδηγεῖ εἰς πᾶσαν τήν ἀλήθειαν” και η παρουσία Του στην Εκκλησία “διαιρεῖ τά χαρίσματα”, μιας και είναι το “πῦρ τό διαιρούμενον εἰς νομάς χαρισμάτων”, “πρός καταρτισμόν τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομήν τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ”.

Πολλοί οι χαρισματικοί χριστιανοί, οι άγιοι, η παρουσία τους ζωντανή, ανά τους αιώνας, ακόμη και σήμερα, “ἐν ἐσχάτοις καιροῖς” κι αυτό διότι “ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου”.
Το “ἅπαντες” δεν αναφέρεται αποκλειστικά στους πρώτους χριστιανούς, αλλά διαχρονικά μέχρι σήμερα. Μεταδίδεται με το ιερό μυστήριο του χρίσματος, ως “Σφραγίς δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου”, ως εμπειρία και μετοχή στις δωρεές του Θεού, σε όλα τα μέλη της Εκκλησίας.

Ιδού τι λέγει ο Ιερός Χρυσόστομος: “Ἀνέβηκε ἡ ἀνθρώπινη φύση πρὶν δέκα ἡμέρες στὸν θρόνο τοῦ Θεοῦ καὶ σήμερα κατέβηκε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα σὲ αὐτήν. Γιὰ νὰ μὴν ἀμφιβάλλει κανένας καὶ νὰ μὴν ἀναρωτιέται τί ἔκαμε ἆραγε ὁ Χριστὸς, ὅταν ἀνέβηκε στὸν οὐρανό. Ἆραγε συμφιλίωσε τὸν Πατέρα; Ἆραγε τὸν ἔκαμε νὰ μᾶς συγχωρέσει; Θέλοντας νὰ μᾶς δείξει ὅτι τὸν συμφιλίωσε μὲ τὸ ἀνθρώπινο γένος, μᾶς ἔστειλε ἀμέσως τὰ δῶρα γιὰ τὴν συμφιλίωση. Στείλαμε ἐμεῖς πίστη καὶ πήραμε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ δῶρα· στείλαμε ὑπακοὴ καὶ πήραμε δικαιοσύνη.”

Ας χαρούμε, λοιπόν, την τελευταία αυτή εορτή μέσα στο λειτουργικό κύκλο των μεγάλων θαυμάτων της Θείας Οικονομίας κι ας επικαλεσθούμε τη χάρη του Παρακλήτου, του Παναγίου, Ζωηφόρου, Τελεταρχικού και Ζωαρχικού Πνεύματος. Ας το αποθησαυρίσουμε στην καρδιά μας κι ας το παρακαλέσουμε, να κατεργάζεται τη σωτηρία μας.